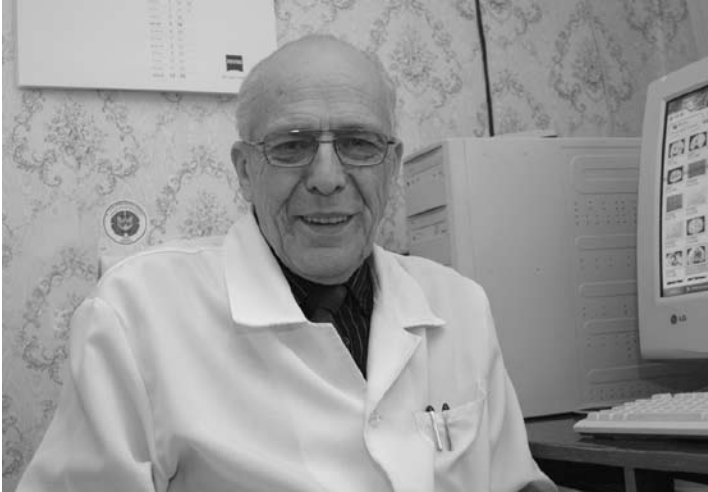

Ювілеї

Нас часто переконує буття,
Що вчинене змінить можливості немає,
Бувають лиш страждання й каяття —
В літопису життя черноток не буває.
Трудіться, хай настануть сил,
і творчі наміри сповна здійсняться,
Тримайтесь за життя любов'ю до людей!
А ми на це всі будем сподіватися!

Михайлу Івановичу Шамаєву — 80

29 березня 2006 року виповнилося 80 років із дня народження та 57 років лікарської і науково-педагогічної (45 з яких в Інституті нейрохірургії) діяльності керівнику Відділу нейропатоморфології Інституту нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова АМН України, доктору медичних наук, професору, заслуженому діячеві науки і техніки України, учаснику Великої Вітчизняної війни Михайлу Івановичу Шамаєву.

Народився Михайло Іванович Шамаєв 29 березня 1926 року у м.Марганець Дніпропетровської області. Його батьки були лікарям і він став продовжувачем їх сподівань. Після закінчення (1949 р.) Київського медичного інституту ім.О.О.Богомольця став аспірантом кафедри топографічної анатомії і оперативної хірургії, а згодом, асистентом кафедри нормальної анатомії. Саме тоді й почалося становлення викладача й науковця. В 1958 році ним була захищена дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата медичних наук.

Розвиток нейрохірургії та реалізація наукових планів О.І. Арутюнова щодо розширення обсягу фундаментальних досліджень і кола проблем цієї молодшої галузі медицини зумовили необхідність створення підрозділу, який би цілеспрямовано займався вивченням нормальної та патологічної анатомії кровоносної системи головного мозку. Саме О.І.Арутюнов запропонував М.І.Шамаєву створити й очолити у 1961 р. лабораторію нейрохірургічної анатомії, яка в подальшому трансформувалася у лабораторію мікрохірургічної і топографічної анатомії нервової системи, що й досі служить базою численних наукових досліджень та сприяє вдосконаленню практичних навичок нейрохірургів, аспірантів, клінічних ординаторів. З 1986 року М.І.Шамаєв — керівник відділу нейропатоморфології.

Багаторічні дослідження особливостей кровопостачання гліальних пухлин головного мозку, які здійснював у 60–70 рр. М.І.Шамаєв, з використанням ін'єкційних і спеціальних гістологічних методик і метода макро-мікроскопії були узагальнені у низці вітчизняних і закордонних публікацій, а згодом в його докторській дисертації “Изменение мозговых сосудов при глиомах полушарий головного мозга (макро-микроскопическое исследование)” (1983). В 1992 р. йому присвоєно звання професор зі спеціальності “Патологічна анатомія”. Роботи М.І.Шамаєва, присвячені особливостям та патології гемоциркуляції головного та спинного мозку, широко відомі серед нейрохірургів, невропатологів та патологів.

Основні напрямки наукової діяльності М.І.Шамаєва — топографічна і мікрохірургічна анатомія нервової системи, судинні, пухлинні та травматичні її ураження, кровопос-

тачання пухлин головного мозку, топографія позамозкових пухлин, ураження життєвоважливих функцій у нейрохірургічних хворих, радіаційна патологія ЦНС, уроджені та набуті судинні ураження ЦНС, вади розвитку ЦНС. Михайло Іванович бере активну участь у роботі з адаптації класифікацій пухлин нервової системи згідно сучасних вимог нейрохірургічної клініки до міжнародної онкологічної класифікації. Робота за темою “Розробка мікронейрохірургічної ендоскопічної анатомії шлуночкової системи головного мозку з метою мінімізації нейрохірургічних доступів”, керівником якої був М.І.Шамаєв, відмічена грамотою Академії медичних наук України за 1998 р.

Майже півсторіччя Шамаєв Михайло Іванович поєднує напружену наукову роботу з викладанням фундаментального розділу анатомії — будови нервової системи. Його педагогічна і наукова діяльність пов'язана з кафедрами анатомії та топографічної анатомії Національного медичного університету ім.акад.О.О.Богомольця, нейрохірургії Київської медичної академії післядипломної освіти ім.П.Л.Шупика. Він читає лекції, що збирають велику аудиторію, з анатомії нервової системи людини з унікальним прикладним (клінічним) спрямуванням слухачам кафедр, аспірантам, клінічним ординаторам і молодим лікарям Інституту. Проводить начальню-методичну роботу (нагороджений Подякою Міністерства охорони здоров'я за “Вагомі досягнення у професійній діяльності та багаторічну сумлінну працю” (2005)). Створена М.І.Шамаєвим лабораторія мікрохірургічної анатомії ЦНС є стандартом для молодих та школою вдосконалення для зрілих нейрохірургів. М.І. Шамаєв гідно представляв Українську школу нейропатоморфології на запрошення університетів міст Ізмір та Манісса (Туреччина), де читав лекції з мікронейрохірургічної анатомії нервової системи (1997р.).

Ним створені наукові напрямки: мікрохірургічна анатомія нервової системи людини та топографічна і клінічна анатомія судинної системи головного мозку. Михайло Іванович є керівником й консультантом практично кожної дисертації (що містять морфологічні розділи), присвячених різним видам патології нервової системи, його вважають патріархом української школи нейропатоморфології. Секрет плідного наукового довголіття М.І.Шамаєва — відданість роботі, торжество істини та інтелігентність. Принциповість та колегіальність, ерудованість та життєстверджуюче почуття гумору Михайла Івановича, у поєднанні з готовністю прийти на допомогу високо підносять його авторитет як педагога і вченого серед широкого кола лікарів різних спеціальностей, вчених та студентства.

Автор 179 наукових робіт, співавтор 3 монографій, трьох винаходів. Під його керівництвом виконано 8 докторських і 19 кандидатських дисертацій. Він є членом Вченої Ради Інституту нейрохірургії, Спеціалізованої Вченої Ради за фахом “Нейрохірургія”, Української та Європейської асоціацій нейрохірургів, член редколегії “Українського нейрохірургічного журналу”.

Шамаєв М.І. неодноразово відмічений грамотами та подяками МОЗ України і дирекції Інституту. Нагороджений почесним званням “Заслужений діяч науки і техніки України” (2001), грамотою Верховної Ради України (2005), Подякою МОЗ України (2005).

Михайло Іванович має чудову родину, виховав двох синів, один з них — лікар.

Інтелігентність, витримка, вміння та бажання вислухати і зрозуміти підтверджують, що відданість обраній справі, професіоналізм, радість за успіхи колег — найвища нагорода! Зірки стверджують, що люди, які народилися наприкінці березня — “піонери” в обраному напрямку науки. В них є оригінальність, що забезпечує успіх, вони щирі й лояльні. Рокам не підвласна Ваша, Михайле Івановичу, працездатність, бадьорість, політ творчих планів та задумів, це приклад для молодих науковців й лікарів.

Усі співробітники Інституту нейрохірургії, друзі, колеги і учні щиро вітають Вас, Михайле Івановичу, із славним Ювілеєм, бажають міцного здоров'я, родинного тепла, плідного творчого довголіття!